

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN-2019-217

25.3.2019

Trafikkforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyr – tredagersfrist – faller gebyrileggelsen innunder den gamle eller den nye forskriften?

Klager ble ilagt gebyr for perioden fra og med 31.8.18 til og med 2.9.18. Klager kjøpte kjøretøyet den 31.8.18 og tegnet ansvarsforsikring den 3.9.18. Spørsmålet er om klager tegnet forsikring innen fristen på tre døgn. Grunnet endringen i ordlyden i gebyrforskriften § 4 den 1.9.18 vil det være avgjørende om gebyrforskriften før eller etter endringen er gjeldende. Nemnda kom til at det er det rettsstiftende faktum, i dette tilfellet eierskifte, som er avgjørende for hvilken forskrift som kommer til anvendelse. Eierskiftet fant sted forut av forskriftsendringen, og ordlyden forut av endringen måtte derfor legges til grunn, noe som innebar at forsikringen ble tegnet innen tredøgnfristen. Gebyret kunne derfor ikke ilegges.

Saksfremstilling

Saken gjelder illeggelse av gebyr for uforsikret motorvogn etter bilansvarslova § 17 a.

Trafikkforsikringsforeningen ila klager den 4.9.18 et gebyr for uforsikret motorvogn. Gebyret ble ilagt for perioden fra og med 31.8.18 til og med 2.9.18.

Klager har innlevert salgsmelding vedrørende sitt kjøpt av kjøretøyet. Vedtaksdato for salgsmeldingen var den 31.8.18, og oppført salgsdato var den 31.8.18.

Klager forsikret kjøretøyet i Eika den 3.9.18.

Klager har anført at gebyret må ettergis da forsikringen ble tegnet innen tre døgn etter eierskiftet. Forsikringen ble tegnet innen 72 timer etter eierskiftet ble gjennomført. Klager har videre anført at han ikke var kjent med det nye lovverket.

Trafikkforsikringsforeningen har anført at klager ble eier av kjøretøyet ved salgsdatoen i salgsmeldingen, og fra denne datoen underlagt forsikringsplikt. Trafikkforsikringsforeningen har videre anført at kjøretøyet var uforsikret i tre døgn. Forsikringsplikten og tredagersfristen regnes fra og med datoen fra eierskiftet, og tredagersfristen løper også i helgene. Trafikkforsikringsforeningen har også anført at regelverket om gebyr for uforsikret motorvogn er gjort tilstrekkelig kjent til at eiere av registreringspliktige kjøretøy skal kunne kjenne til dem. Klager ble også varslet om gebyrileggelsen i henhold til gebyrforskriften.

I sitt krav om nemnd har Trafikkforsikringsforeningen anført at da gebyret ble ilagt den 4.9.18 må gebyrileggelsen vurderes etter den nye ordlyden i gebyrforskriften § 4. Klager tegnet ikke forsikring innen tre døgn fra og med vedtaksdatoen, og gebyret er derfor korrekt ilagt.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Hovedspørsmålet i saken er hvilken regel som skal legges til grunn ved avgjørelsen av om forsikring er tegnet i tide for å unngå gebyr etter eierskifte.

Gebyrforskriften § 4 andre ledd første punktum lød slik i tidsrommet fra 1.3.18 til og med 31.8.18:

Ny eier som ikke har tegnet egen forsikring, skal betale gebyr for hvert påbegynte døgn fra og med datoen for eierskifte, med mindre ny eier har tegnet forsikring innen tre døgn etter eierskifte.

Nemnda har i tidligere avgjørelser lagt til grunn at fristen for å tegne ny forsikring begynner å løpe fra og med dagen etter eierskiftet.

Med eierskifte forstås den dag selger undertegner salgsmeldingen, også betegnet som "solgtdato", og dersom det gikk noen tid mellom dette tidspunktet og kjøpers undertegning, kunne fristen i praksis lett bli illusorisk. Statens vegvesen erfarte tidlig dette problemet, og etter en kort høringsfrist ble bestemmelsen endret slik at den fra og med 1.9.18 lyder slik:

Ny eier som ikke har tegnet egen forsikring, skal betale gebyr for hvert påbegynte døgn fra og med datoen for vedtak om eierskifte, med mindre ny eier har tegnet forsikring innen tre døgn fra og med vedtaksdatoen.

Vedtaksdato er den dagen eierskiftet føres inn i Motorvognregisteret. Endringen innebar at fristen for å tegne forsikring i en del tilfeller begynner å løpe på et senere tidspunkt enn før 1.9.18, men selve fristen ble kortere fordi selve vedtaksdatoen nå inkluderes i fristen på tre dager.

I dette tilfellet skjedde eierskiftet 31.8.18 og ble innført i registeret samme dag. Kjøretøyet ble forsikret fra og med 3.9.18; innenfor fristen etter den opprinnelige forståelsen av bestemmelsen i § 4 andre ledd første setning, en dag for sent etter den nye bestemmelsen.

Det er ikke opplyst at det er gitt overgangsbestemmelser i forbindelse med endringen, og nemnda legger da til grunn at det er det rettsstiftende faktum, i dette tilfellet eierskiftet, som er avgjørende for hvilken bestemmelse som kommer til anvendelse. Da eierskiftet fant sted 31.8.18, dagen før den nye bestemmelsen trådte i kraft, gikk fristen for å tegne ny forsikring ut 3.9.18, og forsikringen ble følgelig tegnet i tide. Det er da ikke grunnlag for å ilegge gebyr slik Trafikksforsikringsforeningen gjorde.

Nemnda peker også på at dersom man skulle ha lagt den nye bestemmelsen til grunn, ville det ha innebåret at man ga bestemmelsen en viss tilbakevirkende kraft, noe som reiser spørsmål i forhold til grunnlovens § 97, uten at det er nødvendig å gå nærmere inn på dette her.

Klager gis etter dette medhold og plikter ikke å betale det ilagte gebyret.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Klager gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Hanne Kvalshaug (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).